

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Traducerea și permisiunea de republicare au fost oferite sub autoritatea Direcției Generale Agent Guvernamental, Ministerul Justiției al Republicii Moldova (justice.gov.md). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

The present text and the authorisation to republish were granted under the authority of the Governmental Agent's General Department from the Ministry of Justice of the Republic of Moldova (justice.gov.md). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Direction générale de l'Agent gouvernemental du Ministère de la Justice de la République de Moldova (justice.gov.md). L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SECȚIA A PATRA

CAUZA TUDOR-COMERȚ c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 27888/04)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

4 noiembrie 2008

DEFINITIVĂ

04/02/2009

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Tudor-Comerț c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Patra), întrunită în cadrul unei Camere compuse din:

Nicolas Bratza, *Președinte*,

Lech Garlicki,

Ljiljana Mijović,

David Thór Björgvinsson,

Ján Šikuta,

Päivi Hirvelä,

Mihai Poalelungi, *judcători*,

și Lawrence Early, *Grefier al Secției*,

Deliberând la 7 octombrie 2008 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 22888/04) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către Tudor-Comerț („întreprinderea reclamantă”), la 28 iunie 2004.

2. Întreprinderea reclamantă a fost reprezentată de către dl V. Nagacevski, avocat din Chișinău și membru al organizației non-guvernamentale „Juriștii pentru drepturile omului”. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl V. Grosu.

3. Întreprinderea reclamantă a pretins, în special, că refuzul instanțelor judecătorești naționale de a examina apelul său din cauza incapacității sale de a plăti taxa de stat a constituit o încălcare a dreptului său de acces la o instanță, garantat de articolul 6 al Convenției.

4. Cererea a fost repartizată Secției a Patra a Curții. La 21 noiembrie 2006, Președintele acelei Secții a decis să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu prevederile articolului 29 § 3 al Convenției, s-a decis ca fondul cererii să fie examinat concomitent cu admisibilitatea acesteia.

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

5. Reclamantul este o întreprindere înregistrată în Chișinău.

6. La 20 decembrie 1994, două întreprinderi (Tehoptimed și Tudor & K.) au încheiat un contract conform căruia ultima a închiriat un depozit de la prima.

7. Întreprinderea reclamantă a fost înregistrată în luna iunie 1996. La 19 februarie 1997, contractul inițial pentru folosirea depozitului a fost modificat astfel încât toate drepturile și obligațiile întreprinderii Tudor & K. au trecut la întreprinderea reclamantă. Întreprinderea reclamantă a stocat în depozit marfă (produse alimentare și haine).

8. La 11 iunie 1997, angajații Comisariatului de poliție Ciocana din Chișinău au sigilat depozitul închiriat de întreprinderea reclamantă. La 30 iunie 1997, întreprinderea reclamantă s-a plâns comisarului sectorului Ciocana de o încălcare a dreptului său de proprietate și a cerut să-i fie prezentate motivele acțiunilor poliției. Într-un răspuns datat din 2 iulie 1997, întreprinderea reclamantă a fost informată că poliția a acționat în baza unei ordonanțe a unui anchetator penal al Procuraturii municipiului Chișinău.

9. La 30 octombrie 1997, întreprinderea reclamantă a cerut Procuraturii municipiului Chișinău să anuleze ordonanța. Într-o scrisoare din 19 noiembrie 1997, Procuratura municipiului Chișinău a declarat că acțiunile sale au fost legale. Întreprinderea reclamantă a adresat alte câteva plângeri Comisariatului de poliție Ciocana și Procuraturii municipiului Chișinău și a primit răspunsuri similare. În plângerile sale, întreprinderea reclamantă a pretins că marfa luată din depozitul închiriat nu a fost enumerată în procesul-verbal, după cum era cerut de lege și că valoarea totală a acesteia era de 11,750,000 lei moldovenești (MDL), (aproximativ 1,059,340 dolari americani (USD)).

10. Întreprinderea reclamantă a inițiat proceduri judiciare împotriva Procuraturii municipiului Chișinău, comisariatului de poliție Ciocana și Tehoptimed, cerând restituirea a MDL 11,750,000.

11. La 31 martie 1998, Judecătoria Economică de circumscripție Chișinău a constatat că sechestrarea proprietății întreprinderii reclamante „în valoare de MDL 11,750,000” din depozitul închiriat de aceasta a fost ilegală. Ea a obligat părțile să restituie proprietatea luată de la întreprinderea reclamantă. Hotărârea nu a fost contestată și a devenit irevocabilă 15 zile mai târziu.

12. La 3 septembrie 1998, întreprinderea reclamantă a cerut efectuarea unei expertize pentru stabilirea valorii curente a proprietății, care a fost păstrată în depozitul sigilat începând cu luna iulie 1997. La 4 septembrie 1998, întreprinderea reclamantă a obținut acces la acea proprietate. A fost întocmită o listă a lucrurilor găsite în depozit.

13. La 14 septembrie 1998, un expert al Laboratorului central de cercetări științifice în domeniul expertizei judiciare al Ministerului Justiției a conchis că depozitul nu a fost încălzit sau ventilat și a fost infestat cu molii și rozătoare. Produsele alimentare și hainele păstrate în depozit au fost

prejudiciate grav, iar valoarea lor bănească era de MDL 74,158 (aproximativ USD 6,685).

14. La 29 octombrie 1998, Judecătoria sectorului Rîșcani a restituit titlul executoriu întreprinderii reclamante și a informat-o că valoarea totală a mărfii găsite în depozit era de MDL 74,158 și că nu mai exista o altă proprietate care să fie restituită.

15. Întreprinderea reclamantă a cerut Judecătoriei Economice de circumscripție Chișinău să schimbe modul de executare a titlului executoriu prin dispunerea plății valorii inițiale a proprietății sale.

16. La cererea Procuraturii Generale, la 19 decembrie 2001, Curtea Supremă de Justiție a casat hotărârea judecătorească din 31 martie 1998 și a dispus rejudecarea cauzei.

17. La 23 decembrie 2002, Judecătoria Economică de circumscripție Chișinău a scos cererea întreprinderii reclamante de pe rol, deoarece aceasta nu s-a prezentat la judecată și nu a prezentat originalele documentelor care să confirme pretențiile sale.

18. La 14 ianuarie 2003, aceeași instanță de judecată a respins contestația în anulare a întreprinderii reclamante din cauza omisiunii acesteia de a plăti taxa de stat. La 19 martie 2003, Judecătoria Economică a Republicii Moldova a dispus rejudecarea cauzei, constatând că durata procedurilor era deja excesivă și că trebuia adoptată o hotărâre pe fondul cauzei.

19. La 11 noiembrie 2003, Judecătoria Economică de circumscripție Chișinău a respins pretențiile întreprinderii reclamante. Ea a constatat că la 23 decembrie 1997, procuratura a informat întreprinderea reclamantă despre încetarea procedurilor și că toate restricțiile cu privire la folosirea proprietății sale au fost revocate. Prin urmare, întreprinderea reclamantă putea să-și folosească proprietatea sa începând cu acea dată, ceea ce însemna că nu exista o chestiune ca atare care să fie soluționată de către instanța de judecată.

20. În apelul său, întreprinderea reclamantă a declarat că ordonanța anchetatorului penal de a sechestra proprietatea sa a fost emisă cu încălcarea legislației și că sechestrarea în sine a fost efectuată fără întocmirea unei liste a tuturor lucrurilor sechestrate, iarăși contrar legislației. De asemenea, întreprinderea reclamantă a notat că acțiunile ilegale ale procuraturii și poliției i-au încălcat dreptul său de proprietate și că nu toate lucrurile care au fost luate de la ea i-au fost restituite. Acest lucru a avut ca rezultat incapacitatea sa de a-și îndeplini obligațiile contractuale față de persoane terțe.

21. La 15 ianuarie 2004, Curtea de Apel Economică nu a dat curs apelului din cauza omisiunii întreprinderii reclamante de a plăti taxa de stat în mărime de MDL 352,500, (EUR 21,021 la acea dată). Instanța de judecată i-a acordat întreprinderii reclamante un termen până la 12 februarie 2004 pentru a plăti taxa de stat.

22. Întreprinderea reclamantă a cerut amânarea plății taxei de stat până după examinarea cauzei sale. Ea a invocat situația sa financiară dificilă, anexând certificate bancare care dovedeau că din anul 2002 nu existau bani în conturile sale bancare. De asemenea, ea a pretins că în anul 1997, atunci când a depus cererea sa, nu trebuia plătită taxa de stat. *In fine*, ea a invocat dreptul său de acces la justiție.

23. Ca răspuns la cererea întreprinderii reclamante, instanța de judecată a extins termenul-limită de plată a taxei de stat până la 15 martie 2004.

24. La 15 martie 2004, Curtea de Apel Economică a respins cererea întreprinderii reclamante de a amâna plata taxei de stat până după examinarea cauzei. Instanța de judecată a refuzat să examineze apelul întreprinderii reclamante din cauza omisiunii sale de a plăti taxa de stat, în pofida a două prelungiri ale termenului-limită pentru plată.

25. În recursul său, întreprinderea reclamantă a invocat situația sa financiară dificilă, care, așa cum ea a pretins, a rezultat din acțiunile ilegale ale poliției și procuraturii, care au blocat activitatea ei economică. Ea a cerut amânarea plății taxei de stat până după examinarea recursului său.

26. La 6 mai 2004, Curtea Supremă de Justiție a respins ca nefondat recursul întreprinderii reclamante. Instanța de judecată a constatat că argumentele întreprinderii reclamante precum că instanțele judecătorești inferioare nu au luat în considerație situația sa financiară dificilă nu au fost susținute prin probe. Ea a constatat că instanțele judecătorești aveau dreptul, dar nu obligația de a amâna plata taxei de stat în conformitate cu articolul 86 al CPC. De asemenea, ea a constatat că nu era posibilă scutirea de la plata taxei de stat a persoanelor juridice. Deoarece întreprinderea reclamantă nu a plătit taxa de stat, recursul său a fost respins.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

27. Prevederile relevante ale Codului de procedură civilă, în vigoare în perioada relevantă, sunt următoarele:

Articolul 84

„Taxa de stat se încasează de la persoane fizice și juridice ..., pentru cererile de apel și cererile de recurs ...:

(1) pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial ... – 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată ...;

(11) pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești – 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată ...;

(12) pentru cererile de recurs privitor la hotărârile instanțelor judecătorești – 50% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată”

Articolul 85

„..."

(4) În funcție de situația materială, persoana fizică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei."

Articolul 86

„(1) Judecătorul sau instanța judecătorească este în drept să decidă amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat pentru una sau pentru ambele părți, ținând cont de situația lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanța scoate cererea de pe rol."

Articolul 437

„..."

(2) La cererea de recurs trebuie să se anexeze dovada de plată a taxei de stat, dispozițiile articolelor 85 (4) și 86 neavând incidență."

ÎN DREPT

28. Întreprinderea reclamantă a pretins că dreptul său de acces la o instanță a fost limitat și că principiul securității raporturilor juridice nu a fost respectat, contrar articolului 6 § 1 al Convenției, care, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil ... de către o instanță ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil"

29. De asemenea, ea a pretins că drepturile sale garantate de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție au fost încălcate, ca urmare a refuzului instanțelor judecătorești naționale de a examina apelul său.

Articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor".

I. ADMISIBILITATEA

30. Curtea notează că, în cererea sa inițială, întreprinderea reclamantă a făcut referire la casarea, de către Curtea Supremă de Justiție, a hotărârii

judecătorești irevocabile din 31 martie 1998, ca fiind contrară principiului securității raporturilor juridice, în sensul articolului 6 § 1 al Convenției. Totuși, printr-o scrisoare din 9 iulie 2004, ea a cerut Curții să nu examineze această pretenție.

De asemenea, întreprinderea reclamantă s-a plâns de o încălcare a drepturilor sale garantate de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, ca urmare a refuzului de a examina apelul său împotriva hotărârii judecătorești din 11 noiembrie 2003. Totuși, în observațiile sale cu privire la admisibilitatea și fondul cererii, ea a cerut Curții să nu examineze această pretenție.

31. Curtea nu vede niciun motiv de a examina vreuna din pretențiile la care s-a făcut referire mai sus. Ea consideră că singura pretenție care a rămas, formulată de către întreprinderea reclamantă în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției, referitoare la accesul la o instanță ridică chestiuni de drept, care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului lor și că niciun temei pentru a o declara inadmisibilă nu a fost stabilit. Prin urmare, Curtea declară această pretenție admisibilă. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va purcede imediat la examinarea fondului pretenției.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

32. Întreprinderea reclamantă a declarat că prin refuzul de a examina apelul și, respectiv, recursul depuse de ea, Curtea de Apel Economică și Curtea Supremă de Justiție i-au încălcat dreptul de acces la o instanță. Ea a făcut referire la probele pe care ea le-a prezentat instanțelor judecătorești cu privire la incapacitatea sa de a plăti taxa de stat și la faptul că instanțelor judecătorești nu le era permis prin lege să scutească de la plata taxei de stat cererile de chemare în judecată depuse de către persoanele juridice. Deși întreprinderea reclamantă a cerut amânarea plății taxei de stat, deoarece acest lucru era singurul remediu pe care ea îl avea conform legislației, ea nu avea nicio speranță că va putea plăti vreodată acea taxă, deoarece ea și-a încetat de fapt activitatea ca urmare a prejudiciilor majore cauzate de către autoritățile de stat proprietății sale. Prin urmare, amânarea repetată a plății taxei de stat, permisă de către instanțele judecătorești, nu a avut nicio consecință practică asupra dreptului întreprinderii reclamante de acces la o instanță.

33. Guvernul a considerat că nu a avut loc o încălcare a drepturilor întreprinderii reclamante. Articolul 6 al Convenției oferă statelor o marjă de apreciere largă în ceea ce privește organizarea sistemelor lor judecătorești. Articolul 6 nu garantează un drept absolut de acces la o instanță și acest drept poate fi, în mod legitim, limitat, inclusiv prin cerința de a plăti taxe judiciare ca o condiție pentru examinarea acțiunilor judiciare. Mai mult,

instanțele judecătorești naționale și-au îndeplinit obligațiile lor pozitive prin acordarea întreprinderii reclamante, de două ori, a unui termen suplimentar pentru a plăti taxa de stat. *In fine*, întreprinderea reclamantă nu a prezentat instanțelor judecătorești naționale vreun document care să confirme că ea avea intenția să plătească acea taxă. În astfel de circumstanțe, instanțele judecătorești au trebuit să ia o decizie pentru a împiedica o încălcare a dreptului întreprinderii reclamante la examinarea cauzei ei într-un termen rezonabil.

34. Curtea se referă la principiile generale stabilite în jurisprudența sa cu privire la accesul la o instanță, în sensul articolului 6 § 1 al Convenției și, în special, la cerința de a plăti taxa pentru examinarea cauzelor judiciare (a se vedea, printre multe altele, *Kreuz v. Poland*, nr. 28249/95, §§ 52-57, ECHR 2001-VI, și celelalte referințe din aceasta).

35. În această cauză, Curtea notează că procedurile relevante s-au referit la pretenția întreprinderii reclamante cu privire la prejudicii. Prin urmare, articolul 6 § 1 se aplică sub aspectul său civil (a se vedea *Kreuz*, citată mai sus, § 35 și *Clionov v. Moldova*, nr. 13229/04, § 39, 9 octombrie 2007). De asemenea, Curtea reiterează că articolul 6 § 1 nu garantează un drept de apel împotriva unei decizii a primei instanțe. Totuși, unde dreptul intern prevede un drept de apel, procedurile de apel vor fi considerate o prelungire a procesului de judecată și, în consecință, vor cădea sub incidența articolului 6 (a se vedea *Delcourt v. Belgium*, hotărâre din 17 ianuarie 1970, § 25, Seria A nr. 11, și *Gurov v. Moldova*, nr. 36455/02, § 33, 11 iulie 2006). Trebuie notat faptul că legislația Republicii Moldova permitea întreprinderii reclamante să depună apel la Curtea de Apel Economică și recurs la Curtea Supremă de Justiție. Aceste instanțe de judecată puteau să-i limiteze dreptul de apel și, respectiv, recurs doar dacă ele ar fi constatat că apelul și, respectiv, recursul nu corespundeau cerințelor legale aplicabile.

36. Curtea notează că ambele aceste instanțe judecătorești naționale s-au bazat pe prevederile legislației atunci când au refuzat să examineze apelul și recursul reclamantului și anume, pe omisiunea acestuia de a plăti taxa de stat. Prin urmare, Curtea trebuie să examineze dacă, atunci când au respins apelul și recursul reclamantului, aceste instanțe judecătorești au luat în considerație circumstanțele specifice ale cauzei examinate, în primul rând, capacitatea acestuia de plată.

37. Curtea notează că doar Curtea Supremă de Justiție a menționat în decizia sa argumentul întreprinderii reclamante că ea nu putea plăti taxa de stat (a se vedea paragraful 26 de mai sus). Această instanță judecătorească a constatat că acel argument nu era susținut prin probe, însă nu a făcut referire la nicio parte din hotărârile judecătorești ale instanțelor inferioare în care a fost examinată capacitatea de plată a întreprinderii reclamante. Curtea Supremă de Justiție, de asemenea, nu a făcut ea însăși o astfel de verificare.

38. Mai mult, Curtea Supremă de Justiție a menționat, în mod expres, că instanțelor judecătorești nu li se permitea prin lege să scutească de la plata

taxei de stat cererile de chemare în judecată depuse de către persoanele juridice (a se vedea paragraful 26 de mai sus). O astfel de interdicție de blanchetă la acordarea scutirilor la plata taxei de stat ridică în sine o chestiune prin prisma articolului 6 § 1 al Convenției (a se vedea *Clionov*, citată mai sus, § 41).

39. De asemenea, Curtea notează că, potrivit documentelor din dosar, care au fost, de asemenea, prezentate în instanțele judecătorești naționale, în perioada relevantă întreprinderea reclamantă nu avea vreo activitate economică și că, prin urmare, nu a putut plăti taxa de stat. În continuare, Curtea ia în considerație natura procesului inițiat de către întreprinderea reclamantă, și anume că a fost vorba mai degrabă de o pretenție cu privire la preținse acțiuni ilegale ale autorităților de stat, care de fapt au ruinat întreprinderea, decât de un litigiu comercial cu privire la activitatea sa economică normală.

40. În măsura în care se poate susține că întreprinderea reclamantă și-a permis să fie împovărată cu plata unei sume substanțiale a taxei de stat (EUR 21,021) prin pretinderea unei compensații mai mari de 1 milion dolari SUA, Curtea nu poate decât să noteze că întreprinderea reclamantă și-a bazat pierderile sale financiare estimate pe suma acordată de fapt de către Judecătoria Economică de circumscripție Chișinău prin hotărârea irevocabilă a acesteia din 31 martie 1998 (a se vedea paragraful 11 de mai sus). Această hotărâre a fost ulterior casată pe căi extraordinare de atac. În aceste circumstanțe, întreprinderea reclamantă nu poate fi criticată pentru mărirea sumei compensației preținse, expunându-se astfel, în mod necesar, la plata unei taxe de stat deosebit de mari.

41. Având în vedere cele de mai sus și luând în considerație suma pretinsă, taxa de stat cerută și omisiunea instanțelor judecătorești naționale de a stabili capacitatea întreprinderii reclamante de a plăti taxa de stat, Curtea conchide că dreptul întreprinderii reclamante de acces la o instanță a fost, în mod efectiv, limitat până la punctul în care acesta a devenit iluzoriu.

42. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

43. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înantelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul moral

44. Întreprinderea reclamantă a pretins EUR 20,000 cu titlu de prejudiciu moral. Ea a declarat că în urma refuzului instanțelor judecătorești de a examina pretenția sa împotriva autorităților, activitatea sa economică s-a încheiat și ea a trebuit să-i concedieze pe toți angajații săi. Toate planurile manageriale pentru viitor au fost abandonate.

45. Guvernul nu a fost de acord și a susținut că întreprinderea reclamantă nu a prezentat nicio probă cu privire la prejudiciul moral. În orice caz, suma cerută de întreprinderea reclamantă era exagerată. Guvernul a susținut că în această cauză o constatare a unei violări a articolului 6 al Convenției ar constitui în sine o satisfacție echitabilă suficientă.

46. Curtea notează că în urma omisiunii instanțelor judecătorești naționale de a examina pretențiile întreprinderii reclamante în circumstanțele în care ea nu a putut plăti taxa de stat, aceasta și-a încetat de fapt activitatea sa, ceea ce trebuia să fi cauzat o schimbare majoră a planurilor și o stare de incertitudine pentru managementul întreprinderii. În aceste circumstanțe, Curtea acordă întreprinderii reclamante EUR 5,000 cu titlu de prejudiciu moral (cf. *Sovtransavto Holding v. Ukraine* (just satisfaction), nr. 48553/99, §§ 78-82, 2 octombrie 2003 și *Nistas GmbH v. Moldova*, nr. 30303/03, § 56, 12 decembrie 2006).

B. Costuri și cheltuieli

47. Întreprinderea reclamantă a mai pretins EUR 1,785 cu titlu de costuri și cheltuieli, precum și EUR 30 cu titlu de costuri de traducere. În sprijinul acestei pretenții, ea a prezentat un contract încheiat cu reprezentantul său și o listă detaliată a orelor lucrate de reprezentant asupra cauzei. Ratele aplicabile au fost în limitele ratelor recomandate de către Baroul Avocaților din Republica Moldova în decizia sa din 29 decembrie 2005 pentru reprezentarea în fața tribunalelor internaționale.

48. Guvernul a considerat că suma pretinsă era excesivă și că decizia Baroului Avocaților din Republica Moldova avea doar un caracter de recomandare. El a contestat numărul de ore de lucru petrecute de către reprezentantul întreprinderii reclamante asupra cauzei, onorariul perceput de către acesta pentru o oră de lucru (EUR 85) și costurile de traducere.

49. În această cauză, având în vedere asistența juridică acordată de către avocatul întreprinderii reclamante și complexitatea cauzei, Curtea acordă întreprinderii reclamante EUR 1,530 cu titlu de costuri și cheltuieli.

C. Dobânda de întârziere

50. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în funcție de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească întreprinderii reclamante, în termen de trei luni de la data la care această hotărâre devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 5,000 (cinci mii euro) cu titlu de prejudiciu moral și EUR 1,530 (o mie cinci sute treizeci euro) cu titlu de costuri și cheltuieli, care să fie convertite în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
4. *Respinge* restul pretențiilor întreprinderii reclamante cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 4 noiembrie 2008, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Lawrence Early
Grefier

Nicolas Bratza
Președinte